

A Fővárosi Bíróság létszám- és pénzügyi helyzete 2008-ban

(A Fővárosi Bíróság elnökének az összbírói értekezletre készült beszámolója alapján)

A FŐVÁROSI BÍRÓSÁG SZEMÉLYI FELTÉTELEI

A Fővárosi Bíróság létszámhelyzetét 2008. évben az alábbi adatok szemléltetik:

Munkaköri elnevezés	2008. év			
	január 1-jén		december 31-én	
	engedélyezett	tényleges	engedélyezett	tényleges
Bírák	707	705	711	709
Titkárok	127	150	169	158
Fogalmazók	106	76	84	72
Tisztviselők	937	937	961	961
Írnokok	418	418	438	438
Fizikaiak	237	220	227	221
Részmunkaidős	15	9	15	8
Összesen	2547	2515	2605	2567

A bírói állományban bekövetkezett változással összefüggésben kiemelendő, hogy 2008. évben 32 bírói szolgálati viszonya szűnt meg a következő jogcímenek:

- áthelyezés 12
- lemondás 7
- felső korhatár elérése 5
- öregségi nyugdíj 8

A 2008. év a bírói álláshelyek betöltése szempontjából kiemelkedő volt, összesen 101 bírói álláshely (vezetői és bíró) tekintetében került sor pályázat kiírására.

A 2008. évben összesen 30 bírósági titkár kapott bírói kinevezést, illetve 19 új fogalmazó kezdte meg működését a Fővárosi Bíróság illetékességi területén.

2008. évben 156 igazságügyi alkalmazott szolgálati viszonya szűnt meg. A szolgálati viszony megszűnésével kapcsolatos létszámmozgás az igazságügyi alkalmazottaknál az engedélyezett létszámra vetítve 8,44%-os volt, amely 3,35%-os csökkenést jelent a 2007. évhez képest.

Bírák összetétele kor szerinti megoszlásban

(2008. december 31-ei állapot):

29-30 év	14 fő
31-35 év	145 fő
36-40 év	141 fő
41-50 év	200 fő
51-60 év	155 fő
61-70 év	54 fő
Összesen:	709 fő

Bírák összetétele

bírói gyakorlat szerinti megoszlásban

(2008. december 31-ei állapot):

0-1 év	30 fő
1-3 év	86 fő
3-10 év	196 fő
10-20 év	284 fő
20 év felett	113 fő
Összesen:	709 fő

A MUNKAVÉGZÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

(2008. év tényezői)

2008. évben a 2007. évi maradvány terhére a Fővárosi Bíróság kezelőirodáiban (ahol még nem volt) támadásjelzőt telepítettünk. Saját munkavállalóink felújították az I. em. 37. sz. Tanácskozótermet. Valamennyiünk öröme és büszkeségére megtörtént az Esküdtszéki terem teljes körű felújítása külső vállalkozóval (eredeti állapotnak megfelelő színekben történő festése), korszerű hang-, és képtechnikát építettünk ki. A teljes megvalósítási költség mintegy 30 millió forint volt.

A II. em. 93. sz. tárgyalóban is modernizálva lett a hang- és képtechnika, kb. 10 millió forint értékben. Az I. em. 97. sz. tárgyalóban a hangosítás kiépítése saját hangtechnikus munkatársaink kivitelezésével valósult meg.

A II. emeleti BV csoport helyiségeinek felújítása – saját munkavállalókkal – és a bútorozása kb. 8 millió forint összköltséggel történt meg.

Elkészült a Bihari János utcai bejáratnál a korábban dohányzóhelyiségként működő lépcsőházban a mozgáskorlátozottak bejutását biztosító korlátlift. Az ehhez kapcsolódó külső munkálatok (járdaszint emelés) 2009. évre áthúzódnak, a jogerős építési engedély beszerzésének függvényében.

Fejezeti kezelésű pénzből az épület liftjeinek teljes cseréje valósult meg, megközelítőleg 21 millió forint összegben.

FELÚJÍTÁSOK, KORSZERŰSÍTÉSEK

A FŐVÁROSI BÍRÓSÁG EGÉSZ TERÜLETÉN

a) A **Cégbíróságon** 2007-ben megtörtént a telefonközpont korszerűsítése, valamint a szerverteljeskörű elavult klímaberendezésének lecserélése. 2008. évben központi beruházás keretében a Cégbíróság épületében (korábban a mellette lévő épületből szolgáltaták a fűtést) egy korszerű hőközpont létesült gázkazánokkal, melynek megvalósítási költsége 50 millió forint volt.

b) A **Gazdasági Kollégium épületében** a veszélyes ablakok javítása állandó feladatot s kiadást jelent, megnyugtató megoldást csak az épület teljes ablakcseréje hozhat, mivel a rossz konstrukció maga is balesetveszélyes, azonkívül a megjavított szerkezetek 2-3 év múlva ismét javításra szorulnak. 2004. évben a korábban bérbe adott udvar-rész visszakerült a bíróság tulajdonába, így ki lehetett alakítani parkolóhelyeket. 2005. évben lecserélésre került az egyre többször meghibásodott bejárati ajtó egy korszerűbbre, mely már az épület akadálymentesítésekor is megfelelő lesz. 2006. évben a földszinti nagy tanácster-

met átalakítottuk, leválasztottunk két kisebb méretű tárgyalót és egy viszonylag nagy tárgyaló lett kialakítva. Ez a megoldás a tárgyalók közötti folyosó kiképzésével lehetővé tette, hogy a tárgyalások zavarása nélkül az irattár megközelíthető legyen. Ez az átalakítás (bútorozással együtt) 15 millió forintba került. A bűnjelek központosításával elköltözött az épületből a Bűnjel csoport, így a megüresedett raktárak helyén irattárat lehetett kialakítani, az iroda helyén pedig a postázó üzemel, ami lehetővé tette egy nagy teljesítményű borítékológép beállítását is. 2007-ben a földszinti kezelőirodák kisebb mérvű átalakítására került sor, majd az épület takarítását közbeszerzési eljárással kiválasztott vállalkozóra bíztuk.

- c) **A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon** már 2004. évben látható volt, hogy a számítógéppark jelentős bővítése miatt a villamoshálózat bővítésre, korszerűsítésre szorul, másrészt azzal szembesültünk, hogy a bíróság kinőtte az épületet. Saját erőnkől vizesblokkból alakítottunk ki dolgozósobát, a nagyobb helyiségeket kettéválasztottuk a jobb elhelyezés érdekében. A telefonközpont helyiségét előbb pénztárnak alakítottuk át, majd itt rendeztük be a szerversobát. A megszűnt pénztárhelyiségből dolgozósoba lett. Az évek során az épület számos helyiségében elvégeztük a tisztasági festést. 2008. évben központi beruházás keret felhasználásával, külső vállalkozóval, 50 millió forintból megoldottuk a villamoshálózat felújítását és a tűzjelző hálózat kialakítását. Ezzel egy időben az informatikai hálózat bővítése is megtörtént, valamint megvalósult a telefonközpont korszerűsítése is. A bíróság összes helyiségét felmértük és kisebb részben vállalkozóval, nagyobb részben saját munkavállalóinkkal

elvégeztük a feltétlenül szükséges javításokat, felújításokat. A javítás még nem teljes körű. Terveink között szerepel az épület bővítése a tetőtér beépítésével, erre 2007. évben elvi engedélyeztetési tervet készítettünk, melyet az önkormányzat 2008-ban többször is elutasított. Jelenleg az épület egyedi besorolását kértük az önkormányzattól (lakóövezetből való kiemelését). A kérelem elbírálása még folyamatban van.

- d) A három viszonylag jó állapotban levő épületünkben: a Budai Központi Kerületi Bíróságon, a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróságon, a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróságon nagyobb beruházás kevés volt. 2004. évben a Budai Központi Kerületi Bíróság épületében mintegy 45 helyiséget klimatizáltunk a B. épületszárnyban, és bővítésre került az informatikai hálózat is. Ugyanebben az évben a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság épületében a Szabó Ervin utcai tárgyalótermek klimatizálása is megtörtént, amelyekben a nagy utcai forgalom zaja miatt a szellőzés más módon nem volt megoldható.

A FŐVÁROSI BÍRÓSÁG 2008. ÉVI GAZDÁLKODÁSA

- 2008-ban 5% illetményemelésre került sor.
- A 2007. évi próbálkozások után bevezettük a Cafeteria rendszert 160.000 Ft/fő/év kerettel. Az elektronikus nyilvántartás és nyilatkozatadás kezdeti nehézsége után egyre kiforrottabban működött a rendszer. Az év közepén a bér megtakarítás terhére megemeltük a keretet 100.000 Ft/fő/év összeggel. Ez új feladat elé állította nem csak a FBGH-t, hanem a program alkotóját a NEXON Kft-t is.
- Az év során két részletben keresetkiegészítésben részesültünk a Kormány és az érdek-

képviseltek közötti megállapodás alapján (15.000 és 20.000 Ft).

- Jogszábeli változás következtében megszüntetésre kerültek a családtámogatási kifizetőhelyi feladatok. A családi pótlék és a GYES jelentős mennyiségű iratanyagát előkészítés és rendszerezés után átadtuk a Magyar Államkincstár területileg illetékes szerveinek.
- Az intézmény elkészítette mindazok adóbevallásait, akik a feltételeknek megfeleltek és kérték azt.
- A beruházásoknál és szolgáltatásoknál bevezették a fordított ÁFA fizetést, követelménnyé vált a bírósági eljárásban közreműködők 3 napon belüli kiértesítése annak érdekében, hogy benyújtsák számláikat.
- 2008-ban a normatív jutalom 56,37% -os mértékű volt, ami évről évre csökkenő tendenciát mutat. Év végén kis értékű ajándékutalványban, illetve kultúrautalványban tudtuk részesíteni munkatársainkat.

A **személyi juttatásokra**, beleértve a munkaadókat terhelő járulékokat is **14.448.722 eFt**-ot költöttünk. A rendszeres személyi juttatásokra **8.665.195 eFt**-ot fordítottunk, amely fedezte a béremelés, a kötelező előresorolás, a 2007. évre vonatkozó 13. havi különjuttatás, valamint a 2008. január 1-jétől kifizetendő 13. havi juttatás előlegeinek összegét.

A nem rendszeres személyi juttatásokra **2.046.548 eFt**-ot használtunk fel, ebből a legjelentősebb tétel a normatív jutalomra fordított összeg, amely **523.475 eFt** volt. A bíróság kiemelt feladatainak elvégzéséért (a régi ügyek feldolgozása, az iratselejtezés elvégzése, stb.) céljutalomként **60.295 eFt**-ot fizettünk ki. Túlórára, túlszolgálatra, készenléti és ügyeleti, valamint helyettesítési díjra **46.342 eFt**-ot használtunk fel. Az egyéb munkához kapcsolódó juttatásokra (kereset-kiegészítés, szabadságmegváltás, távolléti

díj, stb.) **119.411 eFt**-ot költöttünk. Jubileumi jutalomra **284.813 eFt**-ot, egyéb sajátos juttatásokra (pl.: betegszabadság, továbbképzési költségtérítés, stb.) **112.595 eFt**-ot fordítottunk.

A **dologi kiadások** alakulása, mennyisége és minősége meghatározó a Fővárosi Bíróság gazdálkodásában, mivel a személyi kiadások döntően kötöttek. Készletbeszerzésre **186.286 eFt** jutott, amelyet elsősorban irodai papírra, könyvre és folyóíratra, kis értékű tárgyi eszközre, ezen belül kommunikációs kis értékű tárgyi eszközre, illetve bútorokra, az egyéb készletek közül, pedig nyomtatópatronokra, tonerekre, tisztítószerekre, fenntartási anyagokra és polgári védelmi eszközök beszerzésére fordítottunk. **3.277 eFt**-ot használtunk fel védőszemüvegekre **164 fő** számára. A kommunikációs szolgáltatásokra fordított kiadásunk **33.342 eFt** volt. A tavalyi már csökkentett kiadásainkhoz képest is **~6.792 eFt** további megtakarítást értünk el. A szolgáltatási kiadásaink összesen **1.425.268 eFt**-ban realizálódtak.

A FŐVÁROSI BÍRÓSÁG

FŐBB ÜGYFORGALMI ADATAI

2003. és 2008. év között a helyi bíróságokra érkezett peres és nemperes ügyek kb. 202 ezerrel kb. 339-340 ezerre emelkedett, ami 68%-os emelkedés eredményezett.

A Fővárosi Bíróságra mint elsőfokú bíróságra érkezett peres és nemperes ügyek tekintetében 2003-ban érkezett mintegy 122 ezer ügyszó képest 2008-ban kb. 201 ezer érkezett, ami 65%-os növekedést mutatott.

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróságra érkező peres és nemperes ügyek pedig 18.700-ról kb. 25.500-ra nőttek, ami 35%-os emelkedést jelent.

A helyi bíróságok esetében 2003. évi 205.800 befejezéshez képest, 2008-ban 322.700 volt a befejezésszám, ami 57,8%-kal nőtt, a Fővárosi

Bíróság mint elsőfokú bíróság esetében 116.600 érkezéshez 203 ezres befejezés társult, ami 74%-os növekedés, míg a Fővárosi Bíróság másodfokú bíróságai esetében a 18.500 érkezéshez, mintegy 25 ezres befejezés társult, ami 35%-os emelkedést jelentett.

Mindezek a körülmények okozták azt a kedvezőtlen helyzetet, hogy a 2003-ban a helyi bíróságokon folyamatban volt mintegy 57.000 ügyhöz képest 2008-ban 97.500 maradt folyamatban, ami 71%-os növekedés.

A Fővárosi Bíróságon mint elsőfokú bíróságon a 30.700 folyamatban maradt ügymennyiséghez 40.500 maradt folyamatban, ami 31,5%-os növekedés, míg a másodfokú bíróság tekintetében a 6700-hoz képest 7300 maradt folyamatban, ami kb. 9%-os növekedés. (Összesen a Fővárosi Bíróságon és kerületi bíróságain mintegy 145 ezer ügy maradt folyamatban 2008. évben.)

A FŐVÁROSI BÍRÓSÁG ELNÖKE ÁLTAL MEGFOGALMAZOTT KÖZPONTI INTÉZKEDÉST IGÉNYLŐ FELADATOK

- Kiemelten fontos feladat az eljárások gyorsítására tett szakmai javaslataink beépítése a megfelelő jogszabályokba. **Az elmúlt évek során a Fővárosi Bíróság több alkalommal összegyűjtötte az eljárások időtartamának csökkentését eredményező jogszabálymódosító javaslatokat. Változatlanul fenntartjuk azt az álláspontot, hogy a pertartamok csökkentésének kulcsa a jogalkotó kezében van.**
- Feltétlenül javítani kell a bíróságok jogalkotásban történő közreműködésének eredményességén. **Az OIT jelezze a jogalkotásért felelős minisztériumok – különösen az IRM – felé, hogy a jövőben a bíróságok jogalkotási észrevételeit nagyobb súllyal**

kezeljék, s a bíróságok eljárását, feladatait érintő jogszabályt ne bocsássanak ki a bírósági szervezettel történt egyeztetés nélkül.

- Kiemelt, stratégiai jelentőségű feladat **a bírák adminisztratív munkaterhének csökkentése.** Valamennyi ügyszakban hiányként jelentkezik a bíró munkáját segítő titkári, ügyintézői, fogalmazói létszám. A Fővárosi Bíróság a rendelkezésére álló létszámgazdálkodási lehetőséget maximálisan kihasználva törekszik a bírót közvetlenül segítő, szakmailag kvalifikált létszám növelésére, de belső tartalékaink kimerültek. A jövőre nézve a bírósági szervezet létszám bővítésének irányát a titkári, ügyintézői létszám növelésében látom. Ennek megoldásához hozzátartozik az lasz. koncepcionális átgondolása is abból a szempontból, hogy az élethivatásszerű titkári tevékenységhez is megfelelő illetmény társuljon. A cél megvalósítását jelentheti még a fizetési meghagyásos eljárás közjegyzői hatáskörbe utalása.
- Folytatni kell az informatikai programok továbbfejlesztését.
- A bíróságon keletkező iratanyaggal nem tud lépést tartani a selejtezés. Megkerülhetetlen az **iratok elektronikus archiválásának** feladata, különös tekintettel a cégbírósági iratokra.
- 2009. második félévében igazgatási szempontból elemezni kell a **kisértékű perekkel** kapcsolatos új szabályozás gyakorlatának tapasztalatait, különös tekintettel a határidőkre.
- Végül, de nem utolsósorban az egyik legfontosabb központi feladat a bíróság és **a nyilvánosság, a bíróság külső kommunikációja kérdéskörének áttekintése, az igazságügyi tájékoztatásról szóló korszerű jogi háttér megalkotása, s egy nyitott, állampolgárcentrikus, egységes gyakorlat kialakítása.**